

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 2015

364/2015

Valtioneuvoston asetus

laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävästä valtionavustuksesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 2015

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Laivanrakennuksen innovaatioedellytysten turvaamiseksi voidaan myöntää valtionavustusta laivanrakennuksen innovaatioihin. Tukeen sovelletaan, mitä tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 (*ryhmäpoikkeusasetus*) säädetään. Valtionavustukseen sovelletaan lisäksi, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *kokeellisella kehittämisellä* olemassa olevan tieteellisen, teknisen, liiketoiminta- ja muun relevantin tiedon ja taitojen hankkimista, yhdistämistä, muokkaamista ja käyttöä, jonka tavoitteena on kehittää uusia tai parannettuja tuotteita, prosesseja tai palveluja. Tämä voi kattaa myös esimerkiksi toiminnan, jonka tarkoituksena on uusien tuotteiden, prosessien tai palveluiden peruskäsitteiden määrittely, suunnittelu ja dokumentointi. Kokeellinen kehittäminen voi käsittää uusien tai parannettujen tuotteiden, pros-

sien tai palvelujen prototyypit, esittely- ja pilottihankkeet, testauksen ja validoinnin ympäristössä, joka edustaa käytännön toimintaolosuhteita, kun ensisijaisena tavoitteena on tehdä uusia teknisiä parannuksia tuotteisiin, prosesseihin tai palveluihin, jotka eivät ole vielä suurelta osin vakiintuneet; tämä voi kattaa kaupallisesti hyödynnettävissä olevien prototyyppien ja pilottihankkeiden kehittämisen, kun prototyyppi on lopullinen kaupallinen tuote ja kun sen tuottaminen pelkästään esittelyä ja validointia varten olisi liian kallista. Kokeellinen kehittäminen ei kata olemassa oleviin tuotteisiin, tuotantolinjoihin, valmistusmenetelmiin, palveluihin tai muihin meneillään oleviin toimintoihin rutiinomaisesti tai säännöllisin väliajoin tehtäviä muutoksia, vaikka kyseiset muutokset merkitsisivät parannuksia;

2) *toteutettavuustutkimuksella* hankkeen potentiaalın arviointia ja analysointia, jonka tavoitteena on tukea päätöksentekoprosessia tuomalla objektiivisesti ja rationaalisesti esiin hankkeen vahvuudet ja heikkoudet sekä mahdollisuudet ja uhat sekä yksilöimällä resurssit, joita sen toteuttaminen edellyttää, ja mahdollisuudet sen onnistumiseen;

3) *laivanrakennuksella* omalla käyttövoimalla kulkevien kauppa-alusten rakentamista;

4) *laivankorjauksella* omalla käyttövoimalla kulkevien kauppa-alusten korjausta tai kunnostamista;

5) *aluksen rakenteen muuttamisella* omalla

käyttövoimalla kulkevien kauppa-alusten, joiden bruttovetoisuus on vähintään 1 000 tonnia, rakenteen muuttamista Euroopan unionin alueella, jos tehdyt konversiotyöt aiheuttavat olennaisen muutoksen lastitilassa, rungossa, propulsiojärjestelmässä tai matkustajatilojen perusrakenteissa;

6) *kelluvilla ja liikkuvilla offshore-rakenteilla* öljyn, kaasun tai uusiutuvan energian etsimiseen, hyödyntämiseen tai tuottamiseen käytettäviä rakenteita, joilla on kaupallisen aluksen ominaisuudet lukuun ottamatta sitä, että niissä ei ole omaa käyttövoimaa, ja joita on tarkoitus liikutella useita kertoja niiden toiminnan aikana.

3 §

Tuensaajat

Avustusta voidaan myöntää Suomessa rekisteröidylle yritykselle, joka harjoittaa laivanrakennusta, laivankorjausta tai aluksen rakenteen muuttamista, sekä yritykselle, joka rakentaa kelluvia ja liikkuvia offshore-rakenteita. Avustusta ei voida myöntää kalastus-alusten rakentamiseen.

4 §

Avustuksen käyttötarkoitus

Avustusta voidaan myöntää, jos:

1) hankkeessa on kysymys sellaisten innovatiivisten tuotteiden ja menetelmien kokeellisesta kehittämisestä, jotka ovat Euroopan unionin laivanrakennusalan tämänhetkiseen huipputasoon verrattuna teknisesti uusia tai huomattavasti parempia, ja joihin sisältyy teknologisen tai teollisen epäonnistumisen riski; ja

2) avustus rajoittuu sellaisiin suoraan ja yksinomaan hankkeen innovatiiviseen osaan liittyviin investointi-, suunnittelu- ja testauskustannuksiin.

5 §

Hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat sen lisäksi, mitä 6—9§:ssä säädetään, 3 §:ssä tarkoitetun yrityksen kustannukset ja ulkopuoli-

silta tahoilta hankittujen välineiden ja laitteiden kustannukset, henkilöstökustannukset henkilösivukustannuksineen sekä hankkeesta aiheutuvat yleiskustannukset siltä ajalta, kuin kyseisiä välineitä ja palveluita käytetään hankkeessa ja ne liittyvät välittömästi innovaatioon. Jos avustuksensaaja on arvonlisäverovelvollinen, kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero ei ole hyväksyttävä kustannus.

6 §

Uutta alustyyppiä ja offshore-rakenteita koskevat hyväksyttävät kustannukset

Uutta alustyyppiä ja offshore-rakenteita koskevia tukikelpoisia kustannuksia ovat:

1) tuotekonseptin kehittämisestä, suunnittelusta, toiminnallisesta suunnittelusta tai yksityiskohtaisesta suunnittelusta aiheutuvat kustannukset,

2) tutkimuksista, testauksesta ja malleista aiheutuvat kustannukset sekä muut aluksen kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvät samankaltaiset kustannukset,

3) suunnittelusta ja sen täytäntöönpanosta sekä tuotteen testauksesta ja kokeilusta aiheutuvat kustannukset.

4) teknisen innovaation toteuttamisesta aiheutuvat kasvaneet henkilöstö- ja yleiskustannukset rajoitettuna tarvittavaan vähimmäismäärään.

Edellä 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettut kustannukset, jotka ovat rinnastettavissa aiemman alustyyppin tavanomaiseen laivansuunnitteluun, eivät ole tukikelpoisia kustannuksia.

7 §

Sarjavalmistesteiden alusten hyväksyttävät kustannukset

Uuden alustyyppin ensimmäisen aluksen ylimääräisiä rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia voivat olla sen henkilöstö- ja henkilösivukustannusten sekä yleiskustannusten ja saman alussarjan myöhempien alusten (sisäalusten) vastaavien kustannusten välinen erotus.

Uuden alustyyppin 1 momentissa tarkoitettua kustannuksista voi olla tukikelpoisia

kustannuksia enintään 10 prosenttia, jos kustannukset ovat tarpeen teknisen innovaation käytännön toteuttamiseksi, ja jos niiden arvioidaan olevan enemmän kuin 3 prosenttia myöhemmin valmistettavien sisärakenteiden tuotantokustannuksista.

8 §

Uusia komponentteja tai järjestelmiä koskevat hyväksyttävät kustannukset

Innovaatiotukeen oikeutetuista uusista komponenteista tai järjestelmistä aiheutuvat seuraavat kustannukset ovat tukikelpoisia siltä osin ja siltä ajalta, kun komponentteja tai järjestelmiä on käytetty hankkeessa edellyttäen, että ne liittyvät suoraan innovaatioon:

- 1) suunnittelu- ja kehittämiskustannukset;
- 2) innovatiivisen osan testaamiskustannukset ja mallit;
- 3) materiaali- ja laitteistokustannukset;
- 4) poikkeustapauksissa innovaation käytännön toteuttamisesta aiheutuvat uuden komponentin tai järjestelmän rakentamis- ja asennuskustannukset edellyttäen, että ne rajoittuvat tarvittavaan vähimmäismäärään.

9 §

Uusia menetelmiä koskevat hyväksyttävät kustannukset

Innovaatiotukeen oikeutetuista uusista menetelmistä aiheutuvat seuraavat kustannukset ovat tukikelpoisia siltä osin ja siltä ajalta, kun menetelmiä on käytetty hankkeessa edellyttäen, että ne liittyvät suoraan innovaatioprosessiin:

- 1) suunnittelu- ja kehittämiskustannukset;
- 2) materiaali- ja laitteistokustannukset;
- 3) tarvittaessa uuden menetelmän testauskustannukset;
- 4) tuen hakemista edeltäneiden 12 kuukauden aikana tehdyistä toteutettavuustutkimuksista aiheutuneet kustannukset.

10 §

Avustuksen myöntämisen edellytykset

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) avustuksen saajalla on toimipaikka Suomessa ja hankkeeseen liittyy merkittävä suomalainen intressi;

2) avustuksen saajalla arvioidaan olevan edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan;

3) avustuksen saaja ei ole vaikeuksissa oleva yritys, siten kuin se määritellään ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa;

4) yritykselle ei ole annettu ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintämääräystä, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi; ja

5) innovaatiotuella on kannustava vaikutus avustussaaajan innovaatiotoimintaan siten kuin ryhmäpoikkeusasetuksen 6 artiklassa säädetään; sarjavalmisteisissa aluksissa kannustavan vaikutuksen voidaan katsoa täyttyvän ainoastaan sarjan ensimmäisen aluksen osalta.

Avustusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka tapahtuu hakemuksen jättämisen jälkeen. Säännöstä ei kuitenkaan sovelleta 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettuihin toteutettavuustutkimuksiin.

11 §

Avustuksen enimmäismäärä

Avustus voi olla enintään 25 prosenttia 5—9 §:ssä tarkoitetuista hyväksyttävistä kustannuksista. Yksittäiseen hankkeeseen voidaan myöntää avustusta enintään 10 miljoonaa euroa. Innovaatioavustukseen sovelletaan ryhmäpoikkeusasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuja valtiontuen kasautumissääntöjä eri tahoilta saatujen tukien kohdistuessa samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin.

12 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Hakemus on toimitettava elinkeino-, lii-

kenne- ja ympäristökeskukseen ennen kuin hakija tekee sitovan sopimuksen hankkeesta tai ryhtyy toteuttamaan innovatiivista menettelyä.

Hakemukseen on liitettävä 10§:ssä mainittu hanketta koskevat tiedot sekä laadullinen kuvaus innovaatiosta ja 13 §:ssä tarkoitettu lausunto.

13 §

Hanketta koskeva lausunto

Hakemukseen on liitettävä hakijan puolueettomalta tutkimuslaitokselta hankkima lausunto siitä, että:

- 1) hanke täyttää 4 §:ssä säädetyt edellytykset;
- 2) avustuksella voidaan osoittaa olevan 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu kannustava vaikutus; ja
- 3) hankkeen kustannukset ovat 5—9 §:ssä tarkoitettuja.

Lausunnossa on lisäksi oltava lausunnonantajan selvitys sekä vakuutus lausunnonantajan puolueettomuudesta ja riippumattomuudesta suhteessa avustuksen hakijaan.

14 §

Avustuspäätös

Avustuksesta päättää Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Avustuksesta päättää kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriö, jos myönnettävän avustuksen määrä ylittää viisi miljoonaa euroa. Työ- ja elinkeinoministeriö voi pidättää päätösvalan myös tätä pienemmissä hankkeissa, jos päätöksellä on erityistä merkitystä tämän asetuksen soveltamisen kannalta.

Avustus voidaan myöntää jo hankkeen tarjouskilpailun ollessa vireillä sillä edellytyksellä, että hakija tekee hankkeesta myöhemmin sitovan sopimuksen.

Työ- ja elinkeinoministeriö tai Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi asettaa avustuspäätöksessä tarkempia ehtoja ja rajoituksia avustuksen käytölle ja maksamiselle.

15 §

Avustuksen maksamisen edellytykset ja menettely

Avustusta ei makseta ennen kuin hankkeesta on tehty sitova sopimus.

Avustuksesta enintään 80 prosenttia maksetaan suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Maksut suoritetaan kolmessa erässä hankkeen etenemisvaiheen perusteella. Hankkeen eteneminen on todennettava myöntämispäätöksessä asetettujen tarkempien ehtojen ja rajoitusten mukaisesti. Loput 20 prosenttia avustuksesta maksetaan hankkeen loppuunsaattamisen jälkeen hakijan osoittamien tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten perusteella.

Tuen maksatusta haetaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksesta (*kehittämis- ja hallintokeskus*). Hakemukseen tulee liittää maksatusta koskevat tarpeelliset tiedot.

16 §

Kehittämis- ja hallintokeskuksen toimivalta maksatusasioissa

Kehittämis- ja hallintokeskus päättää avustuksen maksamisesta, maksatuksen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä siten kuin valtioavustuslaissa (688/2001) säädetään.

17 §

Raportointi Euroopan komissiolle

Innovaatiotuen käyttö raportoidaan Euroopan komissiolle siten kuin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 659/1999 ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 794/2004 säädetään.

18 §

Tuen valvonta

Tuen käytön valvonnasta vastaa tuen myöntänyt viranomainen. Valvonnasta säädetään ryhmäpoikkeusasetuksen 12 artiklassa.

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä

Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 2015

huhtikuuta 2015 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020.

Asetusta sovelletaan myös hankkeeseen, johon avustusta on haettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa. Kehittämisen ja hallintokeskus hoitaa 13 §:ssä säädettyjä tehtäviä hankkeissa, jotka tulevat vireille 15 päivänä huhtikuuta 2015 ja myöhemmin.

Asetusta sovelletaan myös 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettujen menetelmien kehittämiseen ja toteuttamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen, jos kustannukset ovat syntyneet enintään 12 kuukautta ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

Neuvotteleva virkamies Tuija Ypyä